

PANDEMINS PÅVERKAN PÅ UTBILDNINGEN

STUDENTERS UPPLEVELSER AV UTBILDNINGEN VID HT-
FAKULTETERNA HÖSTTERMINEN 2020

Humanistiska och
teologiska studentkåren

1. Inledning	2
1.1. Metod	2
1.2. Felkällor	3
2. Resultat	4
2.1. Bakgrundsinformation	4
2.2. Undervisningens och examinationens upplägg	6
2.2.1. Åsikter om undervisningens och examinationens upplägg	7
2.3. Hur har studiemotivationen påverkats?	8
2.4. Kontakt med läraren	9
3. Vad efterfrågade studenterna?	10
4. Avslutning	11
Bilaga 1 - Enkätfrågor	12
Bilaga 2 - Sammanställning av enkät vårterminen 2020	14

Utbildningsutskottet 20/21

Axel Lindberg
Mia Huovilainen
Sofie Gustafsson

Rebecca Ferding
Ludvig Strannebjer Melin
Lipikar Narayaem

2021-05-05

1. Inledning

Coronapandemins framfart i världen har drabbat människor på många olika vis. Den tydligaste förändringen i Lunds universitets studenters vardag är förmodligen att utbildningen övergick till att bli helt digital. Att flytta i princip all campusundervisning till digitala plattformar såsom videosamtalsverktyget Zoom och lärplattformen Canvas var en stor del av universitetets strategi för att försöka minska smittspridningen bland medarbetare och studenter.

Denna rapport är en sammanställning av resultatet från en digital enkät skapad av Utbildningsutskottet vid Humanistiska och teologiska studentkåren (HTS) vid Lunds universitet som riktades till alla studenter vid de Humanistiska och teologiska fakulteterna (HT-fakulteterna) vid Lunds universitet höstterminen 2020. Enkäten ämnade att undersöka hur de anser att deras utbildning påverkats i och med undervisningens digitalisering till följd av Folkhälsomyndighetens rekommendationer kring hanteringen av coronapandemin.

Studiesociala utskottet vid HTS gjorde en liknande enkät i slutet av vårterminen 2020 med fokus på de snabba konsekvenserna av omställningarna (se Bilaga 2). Förutsättningarna såg annorlunda ut för utbildningen under höstterminen 2020, därför ansåg Utbildningsutskottet att det vore intressant att undersöka HT-studenternas erfarenheter även från den terminen.

Det var svårt att dra några tydliga slutsatser från resultaten eftersom det tyvärr inte var så många som besvarade enkäten. Av de svar som inkom gick det dock att se vissa trender som kommer att redogöras för nedan.

1.1. Metod

Undersökningen genomfördes via en enkät riktad till de som studerade vid HT-fakulteterna höstterminen 2020 för att försöka studera hur studenternas utbildning påverkats av anpassningarna som gjordes utefter coronapandemin. Eftersom större delen av undervisningen på HT-fakulteterna digitaliserades var Utbildningsutskottet vid HTS intresserad av att se hur studenterna upplever att kvaliteten på deras utbildning påverkats.

Enkäten skapades med hjälp av verktyget Google Forms och var öppen från den 12/11-2020 till den 13/12-2020. Enkätens främsta kanal var via studentkårens och Utbildningsutskottets ledamöters sociala medier såsom Facebook, Instagram och Twitter. Vice kårordförande med

utbildningsansvar (VKOU) bad studierektorer vid HT-fakulteterna att sprida enkäten och den var även tillgänglig via kårens Canvas-sida.

Enkäten bestod av 15 frågor varav 6 gav möjlighet till mer utvecklande svar. Av dessa 15 frågor var 9 obligatoriska att svara på för att uppnå en viss säkerhet med enkäten. Enkäten var dubbelspråkig och erbjöd beskrivning av frågorna på svenska och engelska. Detta för att inte förlora eventuella svar från icke-svensktalande studenter. Nedan sammanfattas informationen som samlades in, alla frågor från enkäten går att se i Bilaga 1.

Bakgrundsinformation: Kurs, studielängd, studietakt.

Upplägg/undervisningsform: Undervisningsform, ändringar i undervisningsformen, undervisningens upplägg, åsikter kring undervisningens upplägg.

Examinationer: Examinationens upplägg, åsikter kring examinationens upplägg.

Studiemotivation: Studiemotivationens varaktighet, om studiemotivationen ändrats - hur.

Kontakt: Hur mycket kontakt de ansåg sig ha med läraren, möjlighet till utveckling kring frågan om lärarkontakt.

Övriga kommentarer: Om det finns några anpassningar universitet hade kunnat göra för att underlätta för studenterna. Något annat som respondenten vill lyfta.

1.2. Felkällor

Det uppstod en del problem som har påverkat enkäten. Som tidigare nämnt var det inte tillräckligt många som svarade på enkäten för att kunna ge en representativ bild över alla HT-studenternas upplevelser. Vidare mötte utskottet problem i att Region Skåne kom med nya, striktare restriktioner precis när enkäten skickades ut, som gjorde att frågan om undervisningen bedrevs helt på campus eller digitalt blev svår att analysera. Utskottet försökte kompensera det med en fråga om upplägget förändrades efter de nya restriktionerna, men upptäckte att det inte gjorde analysen lättare. Eftersom enkäten var anonym gick det heller inte att veta om respondenterna faktiskt var studenter eller endast uppgav sig för att vara det.

2. Resultat

2.1. Bakgrundsinformation

Totalt 92 studenter svarade, men tre felsvar räknades bort i sammanställningen. Felsvaren var dubletter och från studenter som tillhörde en annan fakultet.

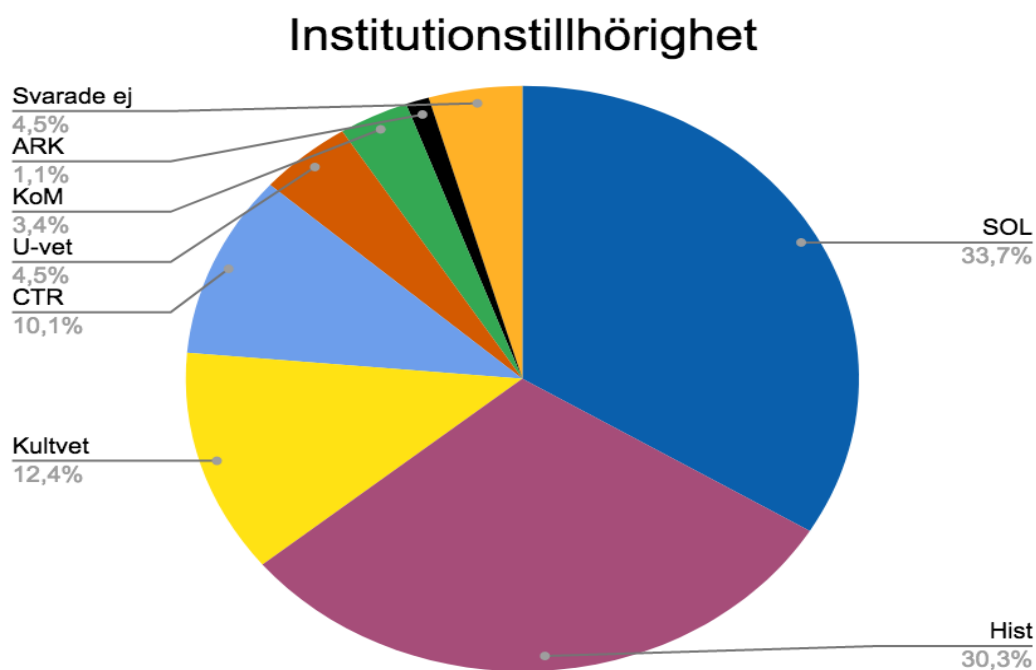

Fig. 1. Vilken institution respondenterna studerade på vid svarstillfället. Ingen respondent studerade vid den Filosofiska institutionen.

Studietakt

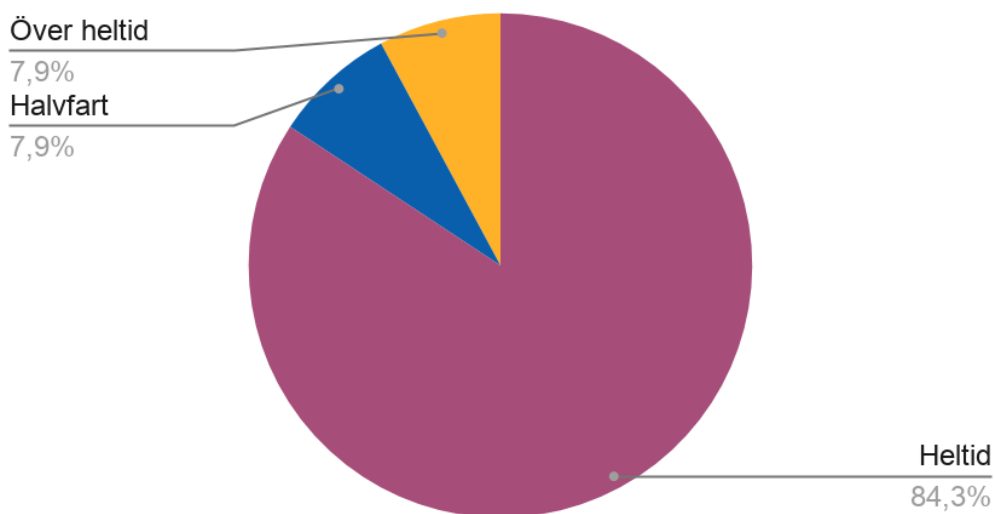

Fig. 2. Majoriteten av respondenterna studerade på heltid (84,3%) medan 7,9% studerade på halvfart och resterande 7,9% studerade mer än heltid.

Hur länge har du studerat på universitetet?

Höstterminen 2020 inräknad

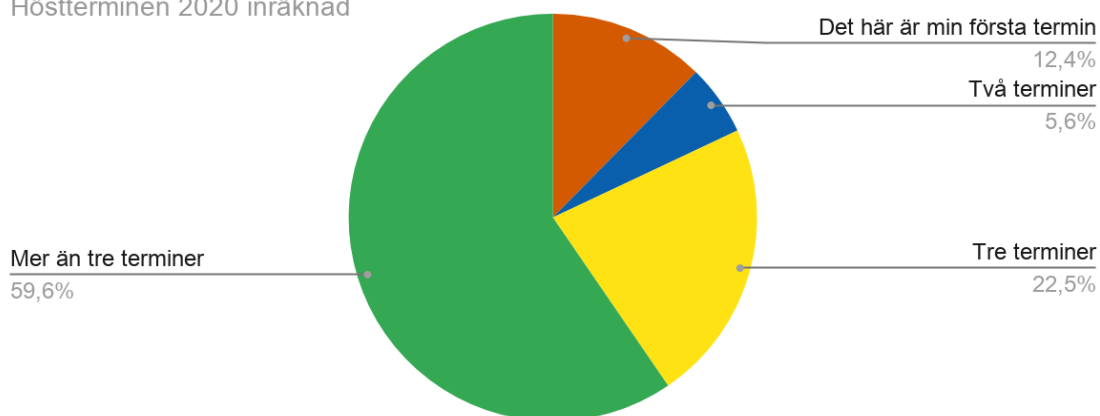

Fig. 3. En majoritet av respondenterna hade studerat tre terminer (22,5 %) eller mer än tre terminer (59,6 %). Av de svarande uppgav 5,6 % att de studerade sin andra termin och 12,4 % att det var deras första termin vid universitetet.

En klar majoritet (ca. 80%) av respondenterna har studerat i tre terminer eller mer. Detta gör att många respondenter kan göra jämförelser mellan hur en normal studiesituation ser ut och hur pandemin har påverkat dem. Av respondenterna svarade 5,6% att detta var deras andra termin,

vilket gör att de hann uppleva en normal studiesituation i början av vårterminen 2020. Det var 12% som svarade att höstterminen 2020 var deras första termin vid Lunds universitet.

Hur bedrivs utbildningen?

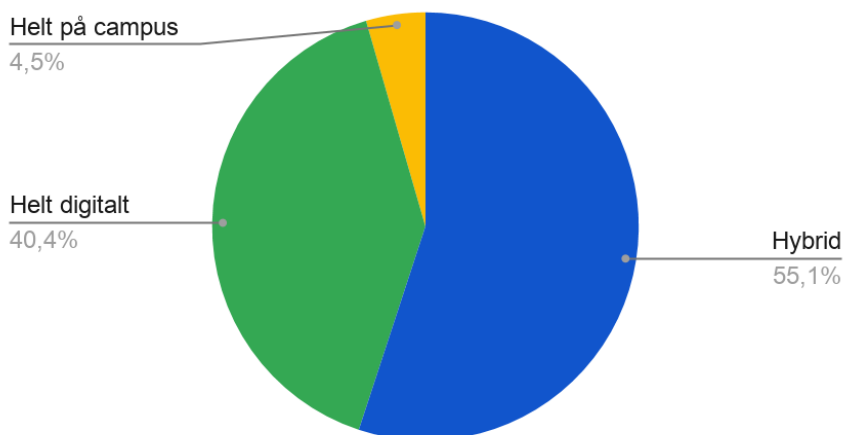

Fig. 4. De dominerande undervisningsformerna var hybrid (55,1 %) och helt digitalt (40,4 %). Endast 4,5 % hade all undervisning på plats.

2.2. Undervisningens och examinationens upplägg

Undervisningsformer

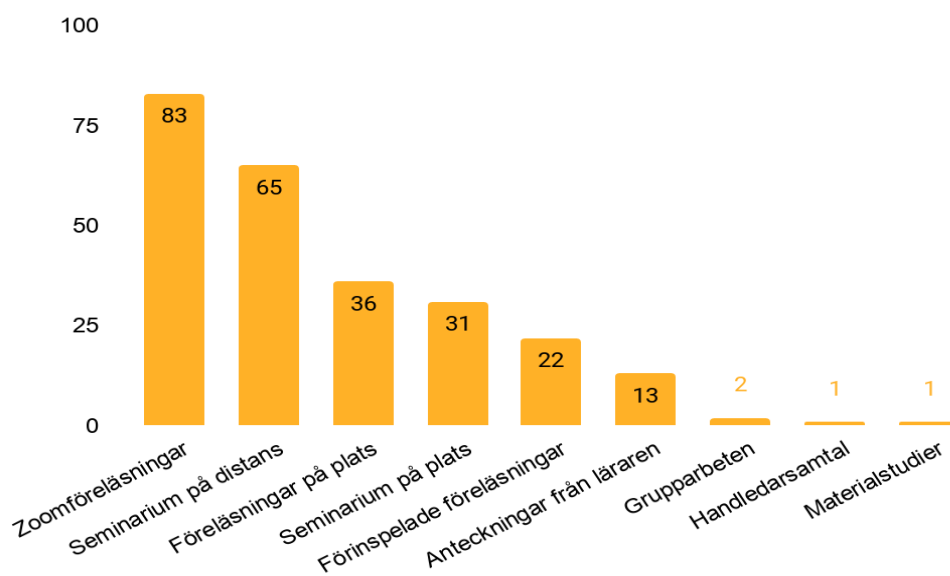

Fig. 5. Vilka undervisningsformer respondenterna hade höstterminen 2020. Det var möjligt att välja flera alternativ.

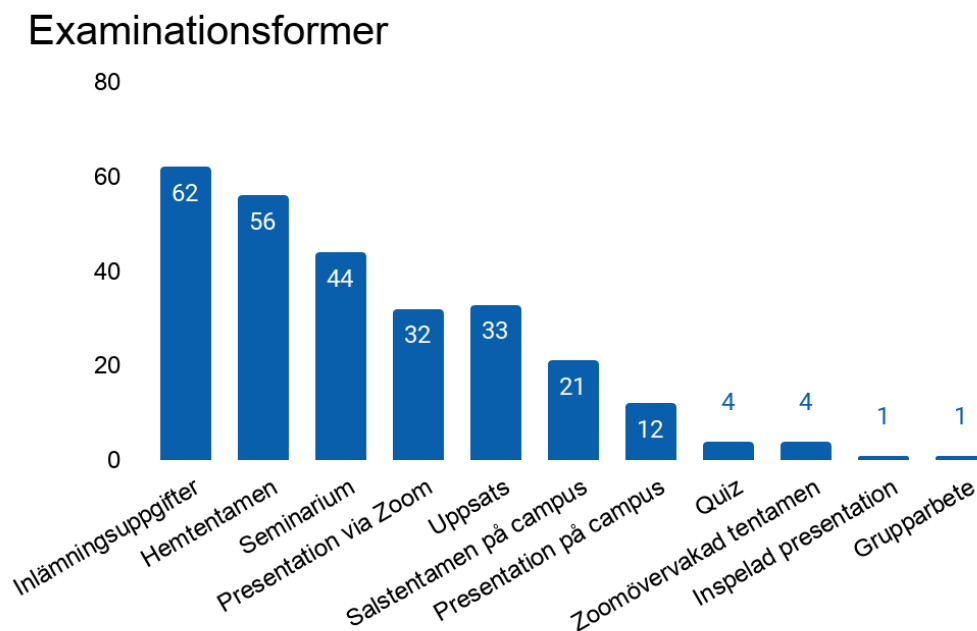

Fig. 6. Vilka examinationsformer respondenterna hade höstterminen 2020. Det var möjligt att välja flera alternativ.

2.2.1. Åsikter om undervisningens och examinationens upplägg

Överlag verkar det som att studenterna tyckte att upplägget av undervisningen och examinationerna var bra, givet de förutsättningar universitetet hade på grund av pandemin. De flesta tyckte inte att utbildningen höll samma kvalitet som campusundervisning, men de hade förståelse för att lärarna gjorde sitt bästa. Inlämningsuppgifter och hemtentamina var något som många tyckte fungerade särskilt bra. Det var också en del som skrev att det inte var någon skillnad i upplägget av undervisning och examination än innan pandemin.

Majoriteten av de negativa upplevelser som studenterna lyfte berörde Zoomövervakade skriftliga tentamina, där integritetsfrågan och de högre ställda krav på utrustning var de mest förekommande anledningarna. Ytterligare en negativ aspekt som lyftes berörde seminarier, som många ansåg vara svårt att delta i digitalt.

2.3. Hur har studiemotivationen påverkats?

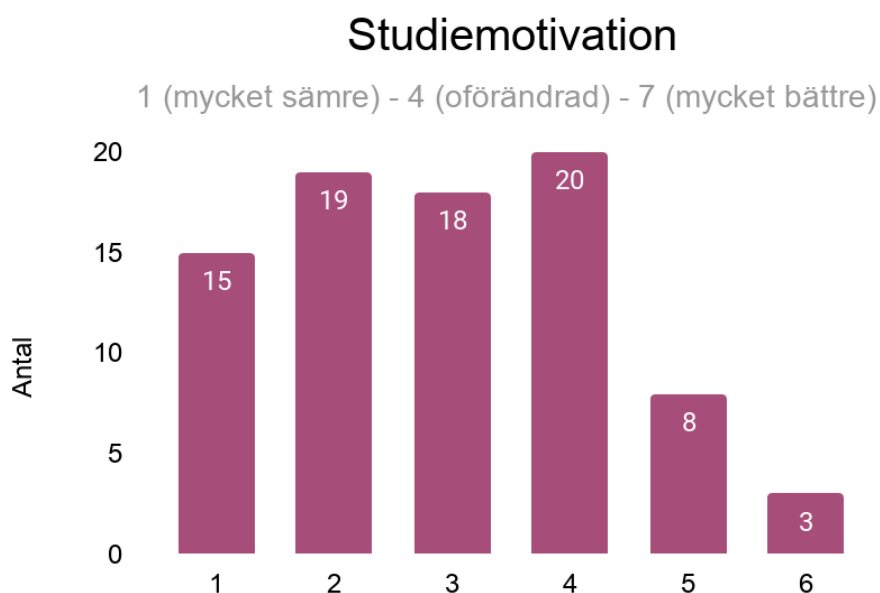

Fig. 7. Hur respondenterna upplevde att deras studiemotivation påverkats i jämförelse med innan pandemin. Frågan riktade sig till de som hade studerat mer än två terminer. Siffran 1 var mycket sämre och siffran 7 var mycket bättre.

En större del av de som svarade (52 st.) har upplevt att deras studiemotivation har försämrats i någon mån under höstterminen 2020. Majoriteten av dessa menade att det är den minskade sociala kontakten med lärare och kursare som har lett till bristande studiemotivation och känslor av ensamhet. Många upplevde också att de hade svårt att hålla fast vid en rutin, vilket minskade deras studiemotivation. Detta kan relateras till att de befinner sig hemma och därmed har svårt att skilja på studietid och ledig tid. Det är även en del som har nämnt oro inför framtiden gällande arbetsmöjligheter som en faktor. Några nämnde andra mer personliga faktorer som har minskat deras studiemotivation, men som inte har direkt relation till Covid-19.

Det var 20 respondenter som upplevde att deras studiemotivation inte hade förändrats, de som utvecklade svaret uppgav att utbildningen inte behövde förändra så mycket och att den redan knappa lärarledda tiden gjorde att det inte upplevdes som en större skillnad från tidigare.

En del av de svarande (14 st) uppgav att deras studiemotivation hade förbättrats. Anledningar som nämndes var att deras studier fungerade som en distraktion från Covid-19, att de har haft

bra lärare och att de föredrar att studera hemma eller att de har hittat ett ämne som verkligen intresserar dem. Andra anledningar handlade om att den ökade flexibiliteten som en minskad pendlingstid och mindre fasta tider hjälpte deras motivation.

2.4. Kontakt med läraren

Hur mycket kontakt upplever du att du har med läraren?

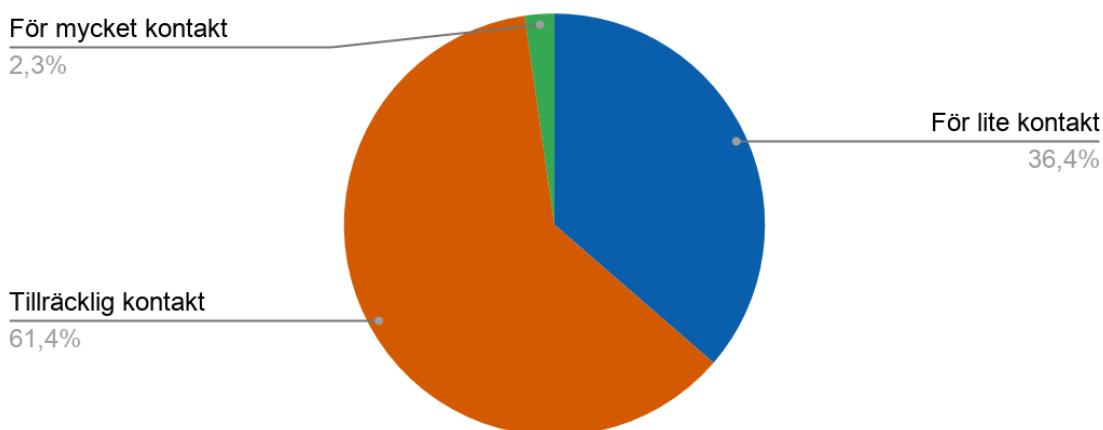

Fig. 8. Majoriteten upplevde att de hade tillräcklig kontakt med läraren (61,4 %) och drygt en tredjedel (36,4 %) upplevde att de hade för lite kontakt. Några (2,3 %) upplevde att de hade för mycket kontakt med läraren.

Majoriteten av respondenterna var tillfredsställda med kontakten med läraren under höstterminen 2020. De som lämnade kommentarer svarade att lärarna var tillgängliga på mail utöver undervisningstiden vid frågor vilket ansågs tillräckligt av många och var uppskattat av studenterna. Särskilt uppskattat var det när lärare aktivt visade att de var måna om studenterna, att de kunde kontakta läraren vid behov och tog sig tid med regelbundna “incheckningsrundor” för att fråga hur studenterna hade det, inte bara i kursen utan även i allmänhet.

Respondenterna som upplevde för lite kontakt med läraren uppgav att de saknade möjligheten att diskutera eller ställa frågor i anslutning till en föreläsning. En del upplevde sig i olika mån distanserade och bortkopplade från lärarna och ämnet, främst de med en större andel förinspelade moment. Det kändes svårare att mejla läraren när de inte hade en så regelbunden kontakt. De som svarade att det var för mycket kontakt motiverade det med att det var ett överflöd av information genom för många olika kanaler som gjorde att det blev förvirrande.

3. Vad efterfrågade studenterna?

Gällande frågan om vad respondenterna ansågs sakna i universitetets omställning var det främst tydligare information kring de anpassningar som gjorts och kursupplägget som efterfrågades, i de flesta fallen upplevdes den vara bristfällig. Tydligare information så tidigt som möjligt och genom en kanal (t.ex. Canvas) menade många av respondenterna hade underlättat utbildningssituationen under höstterminen. En tydligare kursstruktur på Canvas och en genomgång i hur Canvas fungerar efterfrågades också av en del för att informationen har upplevts svår att hitta även där. En till önskan var en större tillgång till mer kursmaterial digitalt, såsom powerpoints och kurslitteratur, för att bland annat kunna ta igen missade lektioner och undvika att åka in till bibliotek.

En annan del av kommunikationen med studenterna som dök upp var vikten av en nära och löpande dialog med studenterna angående undervisningen och hur den kan förbättras. De anpassningar som behövde göras var nya för alla och det gick inte riktigt att falla tillbaka på rutin. Av den anledningen hade utbildningen enligt många av de som svarade gynnats av att fånga upp studenternas åsikter och förslag tidigare än i slutet av kursen. En dialog som börjar tidigt under kursen kan underlätta både för läraren och studenterna att tillsammans skapa en miljö och samförståelse om undervisningen som gynnar inläringen. Det var väldigt uppskattat av de respondenter vars kurser gjorde det här. Med fördel skapas den dialogen genom att avsätta tid under en lektion för diskussion om det eller genom ett formulär.

Isoleringen som pandemin tillför innebär att studenter har svårare att lära känna varandra, vilket kan medföra problem för utbildningen eftersom det är svårare att ta initiativ till att diskutera ämnet med ens kursare utanför undervisningen. Ensamheten kan då påverka studiemotivationen. Lärare kan inte lösa alla problem men utskottet har upptäckt några initiativ som var uppskattade. Goda exempel som tas upp i enkäten är regelbundna "incheckningsrundor", studiesociala aktiviteter, grupparbeten och att ofta dela upp studenter i break-out rooms för diskussioner i undervisningen. Det hjälper studenter att knyta an till varandra och genom det underlätta lärandemiljön i "föreläsningssalen" och deras tillhörighet till ämnet.

Samtidigt som det är några som har sett den ökade självständigheten i och med digitaliseringen som positiv, så känner många av de svarande en större känsla av distansering till ämnet och lärarna vid den digitala undervisningen. Den är speciellt stor bland de som hade en större andel

förinspelade föreläsningar där mycket av möjligheterna att ställa frågor och diskutera innehållet har försvunnit. Många uppskattade de förinspelade föreläsningarna men konstaterade att de inte kan ersätta tiden där studenterna kan interagera med läraren. En lösning vi har sett och vill uppmuntra till är att boka in regelbundna live-tillfällen vid kurser som har en stor andel förinspelade moment, för att ge möjlighet att ställa frågor och diskutera innehållet i föreläsningarna eller kurslitteraturen.

4. Avslutning

Det dök inte upp några större överraskningar från svaren utan mycket av det går i linje med resultatet av den tidigare enkäten som gjordes av det Studiesociala utskottet vårterminen 2020. Den här enkätens resultat går inte att ses som representativ för alla HT-studenters upplevelser av utbildningarnas anpassningar vid HT-fakulteterna, men vi vill återigen lyfta lärarnas insatser för att anpassa utbildningen efter Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Även om det inte alltid har fungerat optimalt så såg studenterna lärarnas ansträngningar och var väldigt tacksamma för detta. Genomslaget för studien blev visserligen inte så stort som vi hade önskat, men det kom många bra tankar och idéer från respondenterna som Utbildningsutskottet har velat belysa. Utbildningsutskottet hoppas att den här rapporten kan hjälpa till i utvecklingsarbetet utifrån lärdomar från pandemin och digitaliseringen.

Bilaga 1 - Enkätfrågor

Pandemins påverkan på utbildningen

Fråga 1: Vilken kurs går du?

Fråga 2: Hur länge har du studerat på universitetet (den här terminen inräknad)?

Fråga 3: Vilken studietakt har du den här terminen?

Fråga 4: Vilken form är undervisningen den här terminen?

Fråga 5: Har din undervisningsform förändrats efter de nya restriktionerna (27 oktober)?

Fråga 6: Hur är undervisningen upplagd den här terminen?

Svarsalternativ (flerval):

- Anteckningar från läraren
- Förinspelade föreläsningar
- Föreläsningar på campus
- Zoomföreläsningar
- Seminarium på plats
- Seminarium på distans
- Annat...

Fråga 7: Vad tycker du om undervisningens upplägg?

Fråga 8: Hur är examinationerna upplagda den här terminen?

Svarsalternativ (flerval):

- Inlämningsuppgifter
- Salstentamen på campus
- Zoomövervakad tentamen
- Quiz
- Hemtentamen
- Uppsats

- Seminarium
- Presentation via Zoom
- Inspelad presentation
- Presentation på campus
- Annat...

Fråga 9: Vad tycker du om examinationernas upplägg?

Fråga 10: Om du har studerat flera terminer, hur ser din studiemotivation ut nu jämfört med innan omställningen?

Svarsalternativ:

- 1 (mycket sämre)
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7 (mycket bättre)

Fråga 11: Utveckla gärna om hur din studiemotivation har förändrats.

Fråga 12: Finns det något du känner som saknas i universitetets anpassningar som hade underlättat för dig som student?

Fråga 13: Hur mycket kontakt upplever du att du har med läraren?

Svarsalternativ:

- För lite kontakt
- För mycket kontakt
- Tillräcklig kontakt
- Annat...

Fråga 14: Utveckla gärna om kontakten med läraren.

Fråga 15: Har du någon övrig kommentar angående utbildningen under den här terminen?

Bilaga 2 - Sammanställning av enkät vårterminen 2020

Rapport - Studentenkät

Omställning till digital undervisning och examination

Data till och med den 3 maj 2020

Allmänt

Enkäten publicerades den 8 april och finns tillgänglig på både svenska och engelska.

Totalt 258 svar (varav 29 st (11,2 %) från internationella studenter).

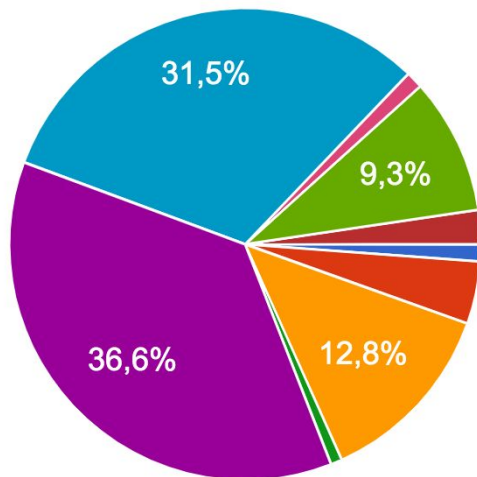
Enkäten kommer att vara öppen terminen ut.

HTS har varit i kontakt med studierektorsnätverket och bett dem skicka ut enkäten. Detta verkar ha fungerat i vissa fall, men vi behöver fler svar.

Per institution

Vid vilken institution studerar du? // At what department do you study?

257 svar

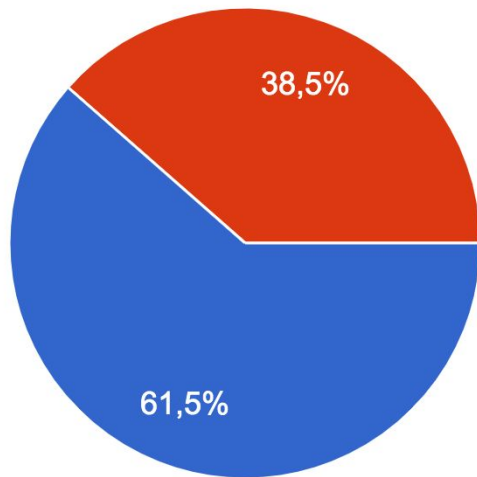

- Institutionen för arkeologi och antikens historia // Department of Archaeology...
- Filosofiska institutionen // Department...
- Historiska institutionen // Department...
- Institutionen för kommunikation och m...
- Institutionen för kulturvetenskaper // D...
- Språk- och litteraturcentrum (SOL) //...
- Centrum för teologi och religionsveten...
- Institutionen för utbildningsvetenskap /...
- Jag vet inte vilken institution jag stude...

Program vs. fristående kurser

Studerar du främst program eller fristående kurser? // Do you mainly study a programme or stand-alone courses?)

257 svar

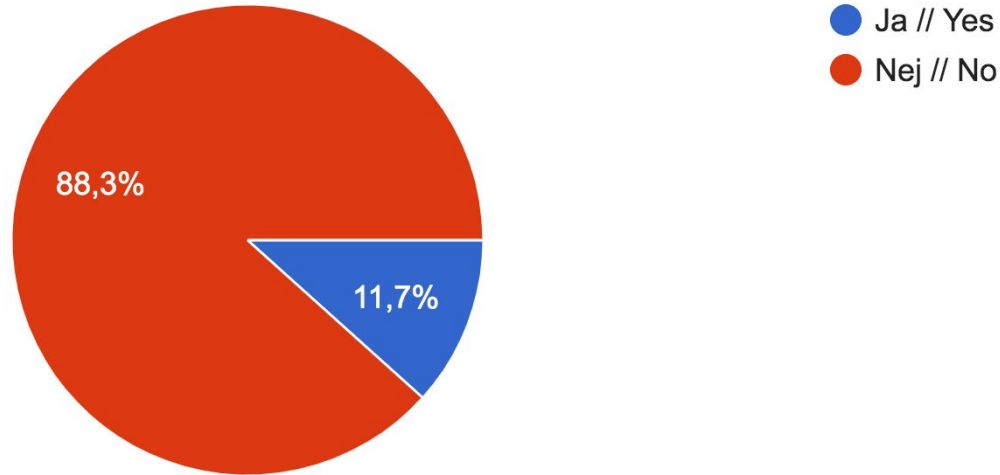

- Program // Programme
- Fristående kurser // Stand-alone courses

Aktiva inom studentkåren

Är du aktiv inom Humanistiska och teologiska studentkåren (HTS)? // Are you an active member in The Student Union for Humanities and Theology (HTS)?

257 svar

Åsikter om själva övergången

61,1 % är ganska nöjda eller nöjda (= alternativ 4 eller 5)

Kommentarer:

- Positiva till föreläsningar på distans, men att enbart ha powerpoint eller läsanvisningar som substitut för föreläsningstillfälle oroar många eftersom man förlorar kontakttid med lärarna
- Övergången till Canvas och Zoom har fungerat bra, men många tycker det är jobbigt att undervisningstiden blir kortare via Zoom
- (Tekniska) problem och förvirring vid tentor och hur dessa ska gå till
- Många uppger en minskad studiemotivation på grund av övergången

Åsikter om själva distansundervisningen

57 % ganska nöjda eller nöjda (= alternativ 4 eller 5)

OBS! Veldig spridda svar och verkar inte gå att koppla till en viss institution utan snarare enskilda lärare.

Saker som fungerat mindre bra

Kursupplägg (43,8 %)

Digitala verktyg och plattformar (40,0 %)

Föreläsningar (37,1 %)

- Information mellan föreläsare och student (främst via Canvas)
- Canvas har varit svåränvänt under föreläsningarna
- Svårare att koncentrera sig under föreläsningar
- Ljud till Zoom och internetuppkoppling
- Förlorad undervisningstid
- Lägre kvalitet på kurserna och utbildningen
- Saknar kontakten med lärare och klasskamrater
- Större orosmoment samt osäkerhet inför tentor och examinerande uppgifter

Saker som fungerat särskilt bra

Digitala verktyg och plattformar (48,4 %)

Föreläsningar (44,2 %)

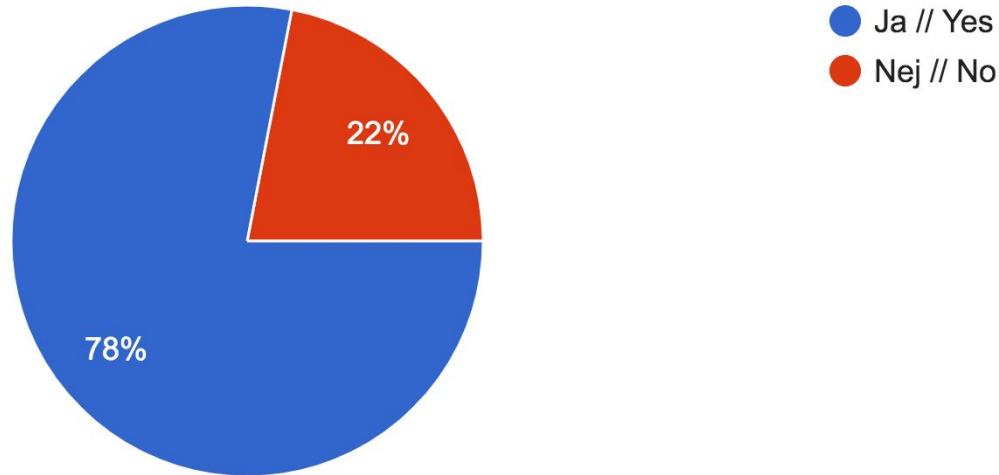
Kommunikationen med lärare (37,4 %)

- Fungerar väldigt väl för seminarier
- Kan se (för)inspelade föreläsningar i efterhand
- Lättare att diskutera i smågrupper - störs inte av andra grupper
- Mer litteratur har varit tillgänglig digitalt
- Lärare upplevs vara snabbare på att kommunicera (t.ex. svara på mejl), och delar även med sig av svaren till resten av klassen via Canvas

Tankar om informationsförmedling

Upplever du att du har fått tillräckligt med information om situationen? // Do you feel that you've been provided sufficient information regarding the situation?

255 svar

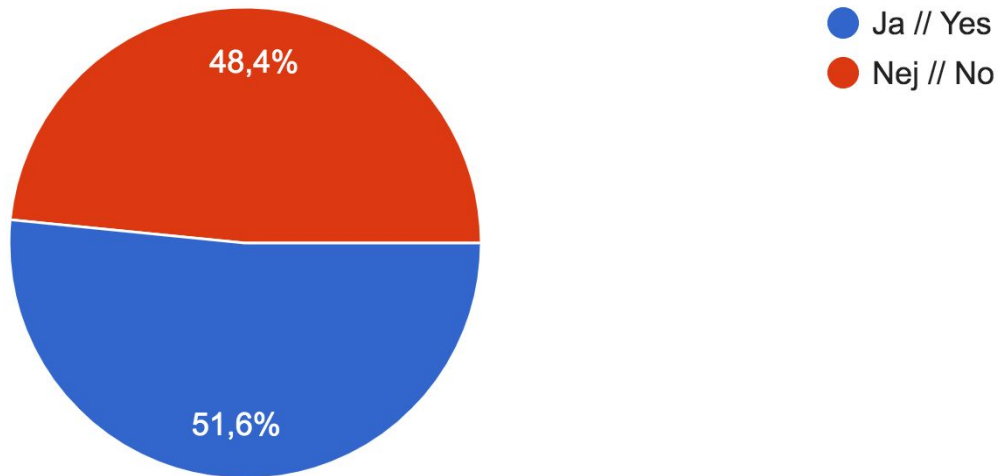
Tankar om informationsförmedling, forts.

- Generellt bra informationsspridning från kursansvarig
- Informationen har blivit bättre efter hand
- Saknar information från HT centralt
- Många upplever stress om att inte ha information om slutdatum eller att man inte vet hur nästa termin kommer att se ut och hur det kommer att gå med ens examen
- Vill ha mer information angående öppettider och stängda delar av universitetet, t.ex. om biblioteken håller stängt eller har ändrade öppettider

Psykisk hälsa

Har din psykisk hälsa påverkats negativt av omställningen till distansundervisning? // Has the transition to online education affected your mental health in a negative way?

254 svar

Psykisk hälsa, forts.

- Känner av mer stress, högre prestationsångest
- Förlorad motivation och koncentration
- Prokrastinering
- Ångest, depression
- Ensamhet - för många är universitetet en viktig social del i livet
- Svårt att behålla struktur och rutiner
- Rastlöshet
- Svårt att skilja på skola/jobb och fritid

Studierutiner

Studieplats:

- Hemma: 92,2 %
- På SOL/LUX: 33,1 %
- Andra lokaler som tillhör universitetet: 16 %
- Allmänna bibliotek: 13,6 %
- Café: 8,6 %
- Annat: 4,4 %

Studierutiner, forts.

- Hemma hela tiden
- Grupparbeten och att studera i grupp fungerar inte så bra
- Sitter i universitets lokaler för att skilja på skola och fritid
- Läger tid på att försöka hitta rutiner
- Testar olika studiemetoder
- Går inte att befinna sig på bibliotek när man har seminarier etc.
- Inte lika lätt att sätta sig och fortsätta plugga efter föreläsningar
- Lättare att vara med på föreläsningarna när man inte behöver ta sig till en specifik plats
- Måste lägga ner mer tid på studierna nu
- Svårt med (referens)litteratur
- Vågar inte gå till biblioteken
- Vill hitta fler rutiner/miljöombyten men har inte motivation

Övriga kommentarer

- Efterfrågar mer förståelse för studerande föräldrar
- Man har förståelse för situationen men det är tråkigt att det viktiga utbytet mellan undervisande och student förloras och inte kan nås digitalt. T.ex önskas mer personlig handledning med undervisande via Zoom
- Hänsyn måste visas eftersom faktorer såsom teknik (ex. täckning, strömavbrott, datorer) kan strula
- Viktigt att universitetslokaler fortsätter hålla öppet för **alla** studenter samtidigt som att Folkhälsomyndighetens rekommendationer följs
- Mer strukturella lösningar önskas, såsom information från universitetsnivå och hur praktiska moment inom undervisningen ska ersättas